

Consultatie meertalige kinderopvang

Reactie Hestia Kinderopvang

“Hoe meer talen je kent, hoe rijker je bent”¹

Na een prachtig eindrapport van Project MIND zijn we bij Hestia Kinderopvang erg blij met de het voornemen van de overheid om op basis van dit onderzoek meertalige dagopvang structureel wettelijk mogelijk te maken. Daarnaast waarderen we de mogelijkheid om onze mening te geven over het wetsvoorstel.

Het onderzoek van Project MIND benoemt de grote diversiteit van het aanbod van een tweede taal naast het Nederlands (“van 50% tot een paar uur per week”²) en heeft laten zien dat geen enkele aanpak van meertalige kinderopvang een negatief effect heeft op de ontwikkeling van de Nederlandse taal. Het is een mooie stap dat het kabinet de positieve invloed van meertaligheid in kinderopvang inzielt en met dit wetsvoorstel wil doorzetten hiermee. Ook juichen wij het toe dat in het wetsvoorstel specifiek de doorlopende leerlijn tussen primair onderwijs en buitenschoolse opvang en de inclusie van mensen die de Nederlandse taal niet machtig zijn worden benoemd.

Voor ons wringt het echter bij het voornemen om het maximum percentage op 50% *per dag* in te zetten. Dit is een aanpassing op huidig beleid die naar onzes inziens op geen enkele (wetenschappelijke) basis is gestrookt. Wij lichten ons standpunt hieronder toe, op basis van verschillende aan elkaar gerelateerde argumenten met als onderwerp: **uitkomst onderzoek, praktisch buitenschoolse opvang, achterliggende redenen (stakeholder-input en controleerbaarheid), lastenverzwaring en regeldruk**, en onze eigen **ervaring**. We sluiten onze reactie af met een **voorstel**.

Als meest belangrijke reden: de **uitkomst** van het onderzoek biedt geen enkele grond voor deze aanpassing. Het onderzoek laat duidelijk zien dat geen enkele variant van meertalig aanbod een negatief effect heeft. Dit wordt ook benoemd in het wetsvoorstel.³ Sterker nog: er wordt in het onderzoek gepleit voor een niet ‘al te strikt taalbeleid’, vooral om het welbevinden van kinderen te waarborgen.⁴ Een eis van 50% maakt volgens ons de hier beschreven benodigde bewegingsruimte onmogelijk. Daarnaast wordt er in de aanbevelingen aangegeven dat de beste manier om meertalige opvang te organiseren afhangt van de omstandigheden en context.⁵ Hieruit spreekt duidelijk erkenning voor het feit dat organisaties het verschillend (kunnen/mogen) aanpakken, en juist dit punt zou moeten worden overgenomen door de overheid. De huidige aanpak van meertalige kinderopvang werkt goed, op alle manieren waarop het wordt uitgevoerd. Het onderzoek van Project MIND toont aan dat geen van de verschillende werkwijzen leidt tot een negatief effect.⁶ Het voelt vreemd dat er opdracht wordt gegeven tot een onderzoek, en er vervolgens een verandering aan te hangen die nergens in het rapport wordt benoemd, noch aanbevolen. Als het zo’n belangrijk punt was, waarom is er dan niet gevraagd om dit mee te nemen in het onderzoek?

Daarnaast wordt er in het wetsvoorstel meerdere keren gesproken over **buitenschoolse opvang** (BSO) en hoe de tweetalige opvang daar al jaren is ingevoerd. Hier wordt niet gesproken van 50% per dag; dus waarom zou dit voor de dagopvang dan wel moeten? De BSO-constructie toont aan dat het al jaren goed werkt op deze manier. Waar dient deze aanpassing voor?

¹ EuropaNu (2005), ‘Meertaligheid in de EU: de Europese Commissie roept op talen te bevorderen en zet een nieuwe portaalsite op’, van https://www.europa-nu.nl/id/vh5sl3g06ev4/nieuws/meertaligheid_in_de_eu_de_europese

² MIND-team (2021), ‘Meertaligheid in dagopvang’, Eindrapport Project MIND, p. 9

³ **Memorie van toelichting bij Voorstel van wet tot wijziging van de Wet kinderopvang in verband met een structurele regeling voor meertalige dagopvang**, p. 2, §2.1.2 ‘Aanleiding’

⁴ MIND-team (2021), ‘Meertaligheid in dagopvang’, Eindrapport Project MIND, p. 87

⁵ Ibid.

⁶ Ibid., p. 10

Wij zijn het daarnaast niet eens met de **redenen** die worden gegeven om dit besluit te onderbouwen. De eerste van de twee redenen om deze aanpassing te maken, is ‘**consultatie met stakeholders**’. Wij vragen ons af welke stakeholders dit zijn. Ze worden niet verder toegelicht, in het grote netwerk van Hestia Kinderopvang zijn wij niemand tegengekomen die specifiek streeft naar deze indeling. Daarnaast wordt het niet besproken of aangeraden in het eindrapport van Project MIND, dus ook zij vallen hier niet onder. Opnieuw blijft dan de vraag: waarom wordt er een opdracht tot onderzoek gegeven, als er vervolgens aan de uitkomsten voorbij wordt gegaan op basis van een (niet verder toegelichte) stakeholder uitvraag?

Als tweede reden voor het 50% per dag beleid wordt aangevoerd dat 50% op dagelijkse basis tot meer **controleerbaarheid** zou leiden. Echter, er wordt in dezelfde paragraaf aangegeven dat het al controleerbaar en inzichtelijk werd gedaan middels roosters. Met deze regel wordt het daarom alleen (misschien) iets makkelijker voor de toezichthoudende macht, maar dit zou geen dragende reden mogen zijn om het systeem van vele, goedlopende, kinderopvangcentra te ontwortelen.

Dit vooral ook omdat er in het wetsvoorstel wordt gesproken van het voornemen om geen **lastenverzwaring** te veroorzaken en de **regeldruk** terug te dringen. Om aan te kunnen tonen dat de meertalige opvang op 50% basis per dag wordt gedaan, zal er een hoop administratieve rompslomp bij komen om dit aan te kunnen tonen.

Wij stellen onze **eigen ervaring** graag als voorbeeld waarom 50% op jaarbasis (op zijn minst) een optie zou moeten blijven.

Het belang van meertaligheid in kinderopvang werd in 2015 voor het eerst ‘officieel’ erkend door overheidsinstanties middels de opdracht voor een experiment met tweetaligheid in kinderopvang, maar Hestia Kinderopvang was hier al sinds 2010 mee bezig, bij de opening van onze eerste tweetalige locatie. We hebben in 2012 meegewerkt aan een onderzoek van de Universiteit Utrecht over dit onderwerp en hebben daarna een sleutelrol gespeeld in de lobby om de mogelijkheden van meertalige kinderopvang uit te breiden. Inmiddels zijn 3 van onze 4 locaties tweetalig en hebben we jaren aan expertise opgebouwd. Dit is onderkend door de vele aanvragen voor advies (o.a. vanuit de verschillende gemeentes waarmee wij samenwerken), het bezoek van het Ministerie van SZW om onze praktijk te observeren, alsook het feit dat de opvang voor Oekraïense kinderen goed van de grond is gekomen onder het beleid van Hestia.

Onze werkwijze is dus aantoonbaar effectief, en dit feit zou als een zwaarwegende factor moeten meewegen om **niet** over te gaan naar (alleen) 50% op dagelijkse basis.

Ons voorstel:

We begrijpen dat er wordt gezocht naar een manier om duidelijkheid en consistentie te scheppen. Echter, hier gaat dit ten koste van een al werkend proces. Ons voorstel zou zijn om de organisaties zelf de keuze te geven: 50% per dag of op jaarbasis. Dit kan worden vastgelegd in het taalbeleid van het bedrijf, inclusief werkwijze om het inzichtelijk te maken voor de inspectie.